

Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful

Gweithredu Heddiw ar gyfer Gwell Yfory

Cynllun Lles Corfforaethol

2023-2028



Fersiwn 3: Ebrill 2025

Rhagair	3
Cyflwyniad.....	4
Ein Gweledigaeth a Rennir	5
Ynglŷn â Merthyr Tudful.....	6
Ein Cyngor	7
Diweddaru'r Cynllun.....	8
Y Broses Ddatblygu.....	9
Cynnwys pobl a dal safbwyntiau	10
Ein hamcanion lles.....	11
Cefnogi Cyflawni'r Cynllun.....	17
Ariannu'r Cynllun	18
Ein Edau Aur.....	19
Sut mae'r Cynllun yn cysylltu â'n Strategaethau Corfforaethol Allweddol eraill?	21
Deddfwriaeth Allweddol	22
Rhestr termau	23
Cysylltu â ni.....	24

Rhagair

Y Cynllun Llesiant Corfforaethol (CLIC) yw'r ddogfen gyffredinol yr ydym yn ei chynhyrchu sy'n nodi ein hamcanion a'n blaenoriaethau lles ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful. Fel y dywedasom yn y blynyddoedd blaenorol, rydym wedi wynebu sawl her dros y blynyddoedd diwethaf, ac rydym wedi gorfod addasu i gwrdd â'r rhain a sicrhau ein bod yn darparu ymatebion cadarnhaol. Rydym wedi dysgu o'r profiadau hyn a'u defnyddio i lywio'r CLIC hwn. Rydym wedi defnyddio adborth gan ein cymunedau, gan gynnwys trigolion lleol, busnesau, partneriaid, staff, craffu (gan gynnwys llais ieuenctid) ac undebau llafur. Hoffem ddiolch i chi i gyd am eich barn a'ch sylwadau, yr ydym yn eu gwerthfawrogi'n fawr.

O hyn fe wnaethom ddatblygu ein hamcanion lles:

- Merthyr Tudful uchelgeisiol, sy'n canolbwyntio ar ddysgu
- Merthyr Tudful iachach
- Merthyr Tudful Diogel a Ffyniannus
- Merthyr Tudful Glân a Gwyrdd

Mae ein pedwar amcan lles corfforaethol yn mynd i'r afael yn uniongyrchol ag anghenion ein cymunedau a nodwyd ac yn cyfrannu at y saith nod cenedlaethol a nodir yn Neddff Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 Llywodraeth Cymru.

Mae wedi cael cyhoeddusrwydd bod angen i Gynghorau ddod o hyd i arbedion sylweddol, nid ydym yn wahanol. Rydym wedi adlewyrchu ein sefyllfa yn y cynllun hwn ac yn gyfforddus bod ein hamcanion yn dal i ddiwallu anghenion ein trigolion. Mae'r CLIC yn parhau i'n helpu i flaenoriaethu gwasanaethau a dyrannu adnoddau yn effeithiol ac yn effeithlon dros y blynyddoedd i ddod.

Rydym wedi adolygu ein CLIC dros y ddwy flynedd gyntaf o weithredu i brofi a ydym yn cyflawni'r hyn sydd ei angen i gyflawni ein hamcanion lles. I'n helpu i wneud hyn yn y dyfodol, rydym yn cyflwyno cynllun cyflawni blynyddol. Bydd hyn yn ein helpu i ganolbwyntio'n fwy ar ein cyflawni a gallu dyrannu ein hadnoddau cyfyngedig yn fwy effeithiol ac effeithlon. Wrth wneud hyn rydym yn edrych yn ôl ar yr hyn rydyn ni wedi'i gyflawni hyd yma, pa wersi rydyn ni wedi'u dysgu a sut y gallwn wneud y gorau o'r cyfleoedd sy'n dod i'n ffordd.

Rydym yn gwerthfawrogi cydweithredu a'n partneriaethau a byddwn yn parhau i weithio gyda'n gilydd i weithredu heddiw ar gyfer gwell yfory.



Y Cyngorydd Brent Carter
Arweinydd y Cyngor



Ellis Cooper
Prif Swyddog Gweithredol

Cyflwyniad

Mae'r cynllun hwn yn nodi ein gweledigaeth, ein gwerthoedd a'n blaenoriaethau ar gyfer 2023-2028. Mae datblygu'r Cynllun hwn wedi bod yn ymdrech gydweithredol, gan gynnwys Aelodau Etholedig, Swyddogion a Phartneriaid ynghyd ag adborth o ymgynghoriad cyhoeddus. Mae'n dyst i sut y gallwn weithio gyda'n gilydd i oresgyn heriau a chyflawni canlyniadau gwirioneddol i drigolion Merthyr Tudful, ynghyd â'r rhai sy'n gweithio yn ein tref ac yn ymweld â'n tref.

Rydym yn gwerthfawrogi effaith ein gwaith rhanbarthol ar draws ardal Cwm Taf Morgannwg ac yn anelu at weithio'n well gydag ystod eang o bobl a chymunedau, gan gynnig cyfleoedd i bobl leol gymryd rhan fwy.

Mae ein Cynllun yn nodi nodau uchelgeisiol sy'n gofyn i ni weithio gyda chymunedau a sefydliadau partner allweddol i wneud pethau'n wahanol. Trwy ein rhaglen o drawsnewid, newid ac arloesi, rydym yn anelu at sicrhau'r newidiadau sydd eu hangen arnom i gael effaith gadarnhaol ar fywydau a lles cenedlaethau'r presennol a'r dyfodol. Rydym yn cydnabod y pwysau ariannol sylweddol sy'n wynebu Cynghorau ledled Cymru. Nid yw hyn yn newid ein hamcanion, ond rydym yn annhebygol o gyflawni popeth ar yr un pryd, felly bydd angen i ni flaenoriaethu.

Wrth gyflawni ein hamcanion byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a chyflawni mewn ffordd economaidd gadarn. Byddwn hefyd yn parhau i gymhwyso'r egwyddor cynaliadwyedd a phum ffordd o weithio: Tymor hir; Cydweithio; Integreiddiad; Cyfranogiad; Ataliad.

Rydym yn gyffrous am y cyfleoedd y mae'r cynllun hwn yn eu cyflwyno ac rydym wedi ymrwymo i weithio'n agos gyda'n cymunedau i gyflawni ein nodau.

Ein Gweledigaeth a Rennir

"Gweithredu Heddiw ar gyfer Gwell Yfory"

Y Gymru rydyn ni ei eisiau



Cymru Ffyniannus



Cymru Wydn



Cymru Iachach



Cymru Fwy Cyfartal



Cymru o Gymunedau Cydlynol



Cymru o Ddiwylliant Ffyniannus a'r Gymraeg



Cymru sy'n Gyfrifol yn Fyd-eang

Cryfhau safle Merthyr Tudful fel canolfan ranbarthol Blaenau'r Cymoedd; a bod yn lle i fod yn falch ohono:

Y weledigaeth a rennir ar gyfer Merthyr Tudful:

Mae pobl yn dysgu ac yn datblygu sgiliau i gyflawni eu huchelgais;
Mae pobl yn byw, yn gweithio, ac yn cael bywydau iach a bodlon; a
Mae pobl yn ymweld, yn mwynhau ac yn dychwelyd

Sut y byddwn yn gweithio gyda'n gilydd i gyflawni newid a chyflawni ein nodau:

Amcanion lles Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful	Amcanion lles BGC Cwm Taf Morgannwg
Merthyr Tudful uchelgeisiol sy'n canolbwyntio ar ddysgu Byddwn yn cryfhau sut rydym yn galluogi pobl i dyfu a chyrraedd eu potensial.	Cymunedau Lleol Iach Cwm Taf Morgannwg lle mae ein cymunedau'n gynhwysol ac yn teimlo'n gydlynol a phobl yn teimlo'n ddiogel, yn cael eu cefnogi a'u gwerthfawrogi.
Merthyr Tudful Iachach Byddwn yn grymuso pobl i fyw bywydau annibynnol ac urddasol.	
Merthyr Tudful Diogel a Ffyniannus Byddwn yn cefnogi sut mae ein heconomi yn adfer ac yn tyfu.	Cymdogaethau Lleol Cynaliadwy a Gwydn Cwm Taf Morgannwg lle rydym yn deall ac yn ymateb i'r risg o newid yn yr hinsawdd i'n cymunedau. I wneud hyn mae'n rhaid i ni werthfawrogi, rheoli a mwynhau ein mannau gwyrdd a glas yn gyfrifol.
Merthyr Tudful Glân a Gwyrdd Byddwn yn cefnogi creu amgylchedd glân a gwyrdd nawr ac yn y dyfodol.	

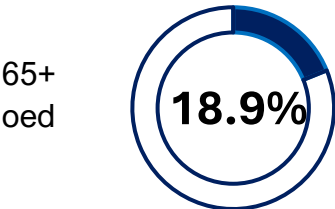
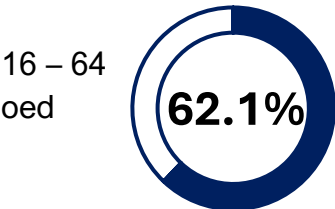
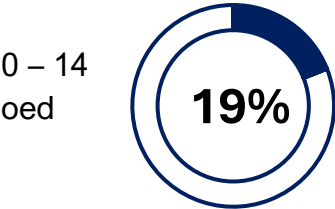
Ynglŷn â Merthyr Tudful

Wedi'i lleoli yn ardal Blaenau'r Cymoedd tua 20 milltir o brifddinas Cymru, Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yw'r Cyngor Cymreig lleiaf ac mae'n eistedd o fewn Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. Mae Cyfrifiad y DU 2021 yn dangos y ffeithiau a'r ffigurau canlynol i ni am Ferthyr Tudful:

Cyfanswm y Boblogaeth

58,839

Poblogaeth yn ôl grŵp oedran:



Ffynhonnell: [Cyfrifiad 2021](#)

Iechyd:



Da iawn

45.4%

26,718 o bobl



Da

30.2%

17,786 o bobl



Teg

15%

8,837 o bobl



Drwg

7%

4,112 o bobl



Drwg iawn

2.4%

1,386 o bobl

Ffynhonnell: [Cyfrifiad 2021](#)

Ethnigrwydd:

Ffynhonnell: [Cyfrifiad 2021](#)

91.7% 57,140 o bobl	Adnabod fel Gwyn
0.9% 510 o bobl	Adnabod fel grŵp ethnig cymysg / lluosog
1.5% 871 o bobl	Adnabod fel Asiaidd / Asiaidd Prydeinig
0.2% 91 o bobl	Adnabod fel Du Affricanaidd / Caribiaidd / Prydeinig
0.4% 227 o bobl	Adnabod fel grwpiau ethnig eraill

Mae Cynllun Datblygu Lleol ([CDLI](#)) Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yn dangos i ni fod gan brif dref Merthyr Tudful y crynodiad uchaf o boblogaeth (tua 43,000). Dyma'r brif ganolfan fanwerthu a gwasanaeth ym Mhen y Cymoedd; yn cyflawni rôl strategol allweddol yn y rhanbarth. Mae gan Ferthyr Tudful rai o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.

Nododd Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru fod Merthyr Tudful â lefelau uchel o amddifadedd; gyda 28 o'i 36 Ardal Allbwn Uwch Is wedi'u cofnodi fel rhai o'r 50% o ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru. I fynd i'r afael â hyn, mae gan y Cyngor uchelgais i fynd i'r afael â thlodi.

Ein Cyngor

Nifer staff y Cyngor:	2,922
Nifer y wardiau etholiadol	11
Nifer y Cynghorwyr lleol	30
Nifer yr Aelwydydd	25,800
Nifer yr ysgolion cynradd	19
Nifer yr Ysgolion Uwchradd	3
Nifer yr Ysgolion 3-16	1
Nifer yr Ysgolion Arbennig	1
Nifer yr Unedau Cyfeirio Disgyblion	1

Gwerthoedd Craidd

Mae gan y Cyngor **saith gwerth craidd**. Datblygwyd y rhain gyda'n staff fel rhan o raglen o gynnwys ac ymgysylltu staff ynghylch sut rydym am weithio. Mae'r gwerthoedd hyn yn gysylltiad ag amcanion personol aelodau staff; i nodau tîm / gwasanaeth; i'n hamcanion lles a'n gweledigaeth.

Gwerthoedd Craidd	Gonestrwydd ac Agored
	Ymddiriedaeth a Pharch
	Atebolrwydd
	Dysg
	Dyhead
	Gweithio mewn Tîm
	Cyfathrebiad

Model Gweithredu

Ein Model Gweithredu Mae ein model gweithredu a gymeradwywyd gan y Cyngor wedi'i gynllunio i nodi sut y byddwn yn darparu ein gwasanaethau. Mae'n ein cefnogi i drawsnewid a gwella sut rydym yn gweithio. Mae ein model gweithredu (wedi'i adeiladu ar y 5 ffordd o weithio) yn cynnwys sut y dylem weithio **'n economaidd, yn effeithlon ac yn effeithiol**.

Rydym wedi nodi'r **8 egwyddor gweithredu** a disgwyliadau.

Gwrando ac ymgysylltu â'n rhanddeiliaid	Cyfathrebu clir	Cofleidio technoleg ddigidol
Canolbwyntio ar flaenoriaethau a chanlyniadau allweddol	Gweithredu strategaeth yn gyson ac yn amserol	Alinio'r gyllideb i flaenoriaethau allweddol
Mae pawb yn atebol	Hyrwyddo annibyniaeth	

Diweddaru'r Cynllun

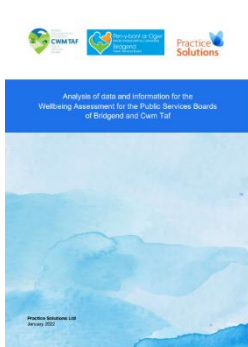


Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn ei gwneud yn ofynnol i bob corff cyhoeddus weithio mewn partneriaeth i wella lles yn eu cymunedau lleol.

Mae cynhyrchu Asesiad o Lesiant yn ofyniad Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (Deddf WFG); ac mae'r asesiad hwn i'w gynnal bob 5 mlynedd.

Cynhaliwyd yr Asesiad Lles cyntaf yn 2017. Ers y cyfnod hwn, bu nifer o newidiadau allweddol sydd wedi effeithio ar y Cyngor a'r cymunedau y mae'n eu cefnogi. Mae'n bwysig ein bod yn cymryd amser i edrych yn ôl ar yr hyn sydd wedi'i gyflawni ac adnewyddu ein dealltwriaeth o anghenion cymunedol i sicrhau bod y gwasanaethau cymorth rydym yn eu cynnig yn parhau i fod wedi'u targedu.

Mae rhai materion ar raddfa fawr wedi codi ers i'r asesiad cychwynnol o les gael ei gwblhau (e.e. ymddangosiad pandemig Covid-19 a'r effeithiau dilynol a Llywodraeth y DU yn cwblhau Brexit gan arwain at y DU yn gadael yr Undeb Ewropeaidd).

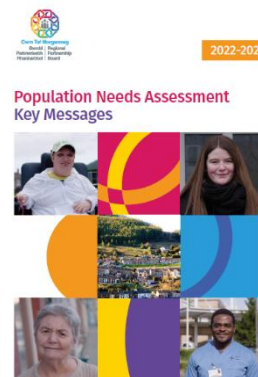


Mae Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Cwm Taf Morgannwg hefyd yn ddarostyngedig i'r Ddeddf (ar ôl cael ei chreu mewn ymateb uniongyrchol i'r ddeddfwriaeth hon) ac mae wedi arwain ar ddatblygu Asesiad Anghenion Cwm Taf Morgannwg; gyda swyddogion a chynrychiolwyr Aelodau Etholedig o Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yn cefnogi'r datblygiad drwy ddarparu data a gwybodaeth; a chwarae rhan yn yr elfen ymgysylltu â'r gymuned o ddatblygu i sicrhau bod dinasyddion yn cymryd rhan ac yn cael cyfle i gefnogi datblygiad y Cynllun trwy rannu eu barn.

Mae'n ofynnol hefyd i Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Cwm Taf Morgannwg asesu anghenion a chynnal Asesiad Anghenion Poblogaeth rhanbarthol, sy'n llywio pa wasanaethau sydd eu hangen, ac ystod a lefel y gwasanaethau sydd eu hangen i ddiwallu'r angen hwnnw. Mae partneriaid RPB yn gweithio gyda'i gilydd i edrych ar sut y gellir cyflymu a gwella gwasanaethau a chymorth ar gyfer y grwpiau hyn, fel bod ganddynt well lles a chanlyniadau iechyd.

Er mwyn sicrhau bod y gwaith hwn yn dal lleisiau pobl leol yn wirioneddol, mae'r asesiad yn wedi'i ddatblygu mewn partneriaeth â grwpiau cymunedol, sefydliadau a thrigolion ar draws Pen-y-bont ar

Ogwr, Merthyr Tudful a Rhondda Cynon Taf.



Pwyswch y fysell CTRL ar eich bysellfwrdd a chliciwch ar y ddelwedd uchod i gyrchu'r

Y Broses Ddatblygu

Ein dyletswydd yw sicrhau ein bod yn parhau i ddarparu gwasanaethau i'r aelodau mwyaf agored i niwed o'n cymuned. Mae sut rydyn ni'n gweithio, beth sy'n cael ei ddisgwyl gennym a sut rydyn ni'n defnyddio ein hadnoddau i gyflawni hyn wedi'i gynllunio. Fodd bynnag, mae'n debygol y bydd yn destun llawer o newidiadau dros oes y cynllun hwn.

Mae'r amcanion a'r camau gweithredu a ddisgrifir yn y ddogfen hon yn darparu'r fframwaith ar gyfer ein gweithgareddau dros oes y cynllun. Er mwyn cyflawni hyn, rydym yn anelu at barhau i weithio gyda'n cymunedau lleol er mwyn gweithio gyda'n gilydd tuag at gyflawni'r amcanion yr ydym wedi'u llunio gan ddefnyddio'r adborth maen nhw wedi'i roi i ni.

Wrth ddatblygu'r cynllun, fe wnaethom ddilyn y 10 Cam a amlinellwyd gan Gomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol wrth ddatblygu ein hamcanion Llesiant. Y rhain yw:

	5								
CAM 1: Cyn i chi ddechrau, cymerwch gam yn ôl	CAM 2: Cymhwyso'r 5 ffordd o weithio	CAM 3: Dod â phobl at ei gilydd	CAM 4: Cysylltwch y dotiau	CAM 5: Byddwch yn ddewr a bod yn heriol	CAM 6: Profwch a rhannwch wrth i chi fynd ymlaen	CAM 7: Defnyddiwch eich adnoddau	CAM 8: Defnyddio iaith a chynllun sy'n hawdd ei ddeall	CAM 9: Gosod amcanion a chamau clir	CAM 10: Gwneud gwahaniaeth

Cynnwys pobl a dal safbwyntiau

Roedd y data a'r wybodaeth a gasglwyd wrth ddatblygu'r cynllun hwn yn adlewyrchu'r darlun ehangach ar draws rhanbarth Cwm Taf Morgannwg. Er mwyn ategu hyn a sicrhau ein bod yn dal llais pobl ym Merthyr Tudful, penderfynodd y Cyngor ymgymryd â rhywfaint o ymgysylltiad ychwanegol â rhanddeiliaid.

I wneud hyn, datblygodd swyddogion yn y Cyngor arolwg ymgysylltu a oedd yn gofyn 3 chwestiwn allweddol.

- Beth ydych chi'n ei hoffi fwyaf am Merthyr Tudful?
- Beth fydddech chi'n ei newid am Ferthyr Tudful?
- Beth ydych chi'n meddwl bod angen i'n Arweinwyr ei glywed?



Cyflwynwyd yr arolwg mewn nifer o wahanol ffyrdd e.e. trwy sesiynau wyneb yn wyneb ar draws y Fwrdeistref Sirol; defnyddio ein rhwydweithiau rhanddeiliaid; a sicrhau bod cwestiynau'r arolwg ar gael ar ffurf bapur a digidol.

Ar ddiwedd yr arolwg, roedd y Cyngor wedi derbyn **dros 1,000 o ymatebion**. Helpodd dadansoddi'r adborth a dderbyniwyd y Cyngor i nodi blaenoriaethau cymunedol. Helpodd deall blaenoriaethau cymunedol i lywio datblygiad themâu ac amcanion llesiant.

Fel cysylltwyr allweddol, gweithiodd Cynghorwyr gyda thrigolion i nodi materion allweddol a helpu i gynllunio ffyrdd o fynd i'r afael â'r rhain ynghyd â darparu cyngor, arweiniad a/neu gymorth fel y bo'n briodol.

Mae cynghorwyr yn cynnig llwybr i drigolion gysylltu â'r Cyngor a gallant wneud gwahaniaeth enfawr i ansawdd bywyd preswylwyr. Yn CBS Merthyr Tudful, bydd swyddogion yn parhau i ddarparu cymorth i'n Cynghorwyr fel y gallant gyflawni eu rôl o fewn cymunedau ledled y Fwrdeistref Sirol.

Mae'r Cyngor wedi parhau i ymgysylltu â chroestoriad o bobl drwy gydol y broses ddatblygu i nodi materion a meysydd i'w gwella, i 'brofi' opsiynau a nodwyd a cheisio her gadarnhaol ynghylch a ydym yn canolbwyntio ar y blaenoriaethau cywir ac yn profi ein hamcanion llesiant.



Ein hamcanion lles

Fel Cyngor, rydym yn parhau i wneud cynnydd wrth drawsnewid sut rydym yn gweithio i sicrhau ein bod mor effeithlon, effeithiol ac economaidd â phosibl gyda'r bwriad o gynnal safon uchel o ddarparu gwasanaethau. Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful wedi gweld newidiadau sylweddol yn y ffordd y mae'n gweithio; ymateb yn gadarnhaol i newidiadau deddfwriaethol (megis Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru); a Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru)). Mae angen i ni hefyd ymateb i bethau sydd y tu allan i reolaeth uniongyrchol y Cyngor e.e. ymateb i dywydd eithafol a'r argyfwng costau byw parhaus. Rydym hefyd wedi gwrandao ar ein hadborth cymunedol, ein cwsmeriaid a'n partneriaid ac wedi bod yn ddiolchgar am yr arweiniad, y cyngor a'r pecynnau cymorth a gynigir gan ein cyrff rheoleiddio. Yn dilyn y broses hon, rydym wedi cadarnhau bod ein pedwar amcan lles yn parhau i fod yn ddilys ac yn parhau i alinio â'r ffeithiau a'r dystiolaeth y mae ein data a'n gwybodaeth a'n hadborth wedi'u darparu.

Bydd pedwar amcan llesiant y Cyngor yn parhau:

Merthyr Tudful uchelgeisiol sy'n canolbwyntio ar ddysgu	Merthyr Tudful iachach	Merthyr Tudful Diogel a Ffyniannus	Merthyr Tudful Glân a Gwyrdd
Byddwn yn cryfhau sut rydym yn galluogi pobl i dyfu a chyrraedd eu potensial	Byddwn yn grymuso pobl i fyw bywydau annibynnol ac urddasol	Byddwn yn cefnogi sut mae ein heconomi yn adfer ac yn tyfu	Byddwn yn cefnogi creu amgylchedd glân a gwyrdd nawr ac yn y dyfodol

Ein canlyniadau blaenoriaeth yw:

Darparu ystod o gyfleoedd i bob preswlydd ledled Merthyr Tudful ennill y wybodaeth a'r sgiliau i gyflawni eu nodau bywyd.	Cefnogi iechyd a lles emosiynol a chorfforol plant ac oedolion.	Arallgyfeirio ein heconomi leol a chynyddu gwytnwch i heriau'r dyfodol trwy helpu i greu'r math cywir o fusnesau, gyda chefnogaeth y math cywir o seilwaith busnes.	Gweithio gyda chymunedau i gynnal a gwella'r amgylchedd.
---	---	---	--

Bydd y pedwar amcan lles hyn gyda'i gilydd yn ffurfio sylfaen gydlynol ar gyfer gweithgarwch i gyflawni nid yn unig ein canlyniadau lles lleol ond hefyd i wneud y mwyaf o'n cyfraniad at gyflawni'r saith nod lles cenedlaethol mewn ffordd gynyddol integredig.

Mae pob amcan lles yn helpu'r Cyngor i gyfrannu at nodau lluosog. Gadewch i ni edrych ar bob un o'r amcanion lles hyn yn fwy manwl.

Amcan 1 – Merthyr Tudful uchelgeisiol, sy'n canolbwyntio ar ddysgu

Ar gyfer dwy flynedd y Cynllun hwn, fe wnaethom nodi pum cam gweithredu allweddol y byddem yn canolbwyntio arnynt i'n helpu i wneud cynnydd cadarnhaol yn erbyn yr amcan llesiant hwn.

Gweithred Allwedd
Datblygu llwybrau uchelgeisiol a fydd yn cefnogi'r gwaith o ddatblygu lefelau uchel o sgiliau llythrennedd, rhifedd a digidol o'r blynyddoedd cynnar hyd at ôl-16
Parhau i archwilio ac ehangu ein cynllun 'Llwybrau at Gyflogaeth' i ddarparu hyfforddiant a chymorth cyflogaeth penodol i blant sy'n derbyn gofal a dysgwyr agored i niwed eraill
Cysylltu â darparwyr addysg a busnesau i alinio cyrsiau / modiwlau yn well â phrofiad galwedigaethol a dysgu lefel uchel
Datblygu system lle mae cymunedau ac ysgolion yn gweithio gyda'i gilydd i ddarparu cyfleoedd cyffrous a phrofiadau arloesol i bob dysgwr
Gan weithio gyda'r holl randdeiliaid, byddwn yn datblygu llwybrau uchelgeisiol ar gyfer dysgu i bawb

Yr hyn y gwnaethom ganolbwyntio arno yn 2024/2025

- Parhau i wella'r presenoldeb ym mhob ysgol
- Datblygu mecanwaith ar gyfer rhannu arfer da ar draws pob ysgol
- Datblygu'r gwaith partneriaeth ymhellach ar gyfer y dysgwyr hynny sydd angen cwriclewm amgen
- Datblygu cyfleoedd i ddysgwyr sy'n fwy abl a thalentog (academaidd ac fel arall)
- Parhau i ddatblygu'r Strategaeth Llythrennedd a'r Grwpiau Strategaeth Ddigidol ond sicrhau ffocws ar sgiliau rhifedd drwy bartneriaethau

Sut gall preswylwyr ein helpu:

- Anogwch eich plentyn i fynychu'r ysgol yn rheolaidd.
- Cefnogwch eich plentyn i gael y gorau o'u haddysg.
- Cymerwch ran mewn digwyddiadau lleol mewn ysgolion, canolfannau cymunedol a chanolfannau.
- Cymerwch ran mewn cyrsiau a digwyddiadau dysgu gydol oes a dywedwch wrth eich ffrindiau a'ch teulu amdanynt.
- Rhowch wybod i ni pa gyrsiau dysgu oedolion y mae gennych ddiddordeb ynddynt a chymerwch ran yn ein cyrsiau dysgu oedolion.
- Rhannwch eich barn ar y pethau sy'n bwysig i chi drwy gymryd rhan mewn arolygon neu ymgynghoriadau'r Cyngor.
- Cysylltwch â'ch Cynghorydd lleol os oes angen mwy o wybodaeth arnoch am unrhyw beth.

Amcan 2 – Merthyr Tudful Iachach

Ar gyfer dwy flynedd y Cynllun hwn, fe wnaethom nodi pum cam gweithredu allweddol y byddem yn canolbwyntio arnynt i'n helpu i wneud cynnydd cadarnhaol yn erbyn yr amcan llesiant hwn.

Gweithred Allwedd

Darparu gwasanaethau cymorth i alluogi pobl i barhau i fyw yn eu cartrefi eu hunain

Datblygu ymatebion gwasanaethau integredig gydag iechyd i gyflawni canlyniadau lles gwell i blant ac oedolion

Darparu llety â chymorth ychwanegol i leihau digartrefedd a'r defnydd o lety dros dro

Darparu cyngor a chefnogaeth diogelu i bob grŵp agored i niwed: plant sy'n derbyn gofal; amddiffyn plant; oedolion mewn perygl (gan gynnwys cam-drin domestig) tra'n sicrhau bod dulliau aml-asiantaeth trawsbynciol y Cyngor o ddiogelu a gweithio gyda'r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol yn cael eu cynnal a'u datblygu

Yr hyn y gwnaethom ganolbwyntio arno yn 2024/2025

Gwasanaethau i Oedolion

Symudwch i gam gweithredu'r model cymunedol oedolion rhanbarthol newydd.

Adolygwch yr holl leoliadau cost uchel i sicrhau bod pobl yn derbyn y gofal sydd ei angen arny

Gwasanaethau Plant

Cwblhau'r Strategaeth Rhianta Gorfforaethol a gweithio i'r siarter rhianta corfforaethol.

Darparu llety diogel a sefydlog ym Merthyr Tudful i blant sy'n derbyn gofal.

Cynyddu'r cymorth a ddarperir i Warcheidwaid Arbennig ym Merthyr Tudful.

Diogelu

Gweithredu'r trefniadau diwygiedig ar gyfer diogelu oedolion.

Parhau i weithio gyda phartneriaid yn arena bwrdd diogelu Cwm Taf Morgannwg.

Adolygu effaith gweithredu'r Person Hawl Gofal Cywir.

Tai a Digartrefedd

Parhau i ddefnyddio grantiau i ddatblygu tai fforddiadwy i symud pobl o Gwely a Brecwast.

Trowch ein data yn ddeallusrwydd i gefnogi'n well wrth ddiwallu anghenion.

Stopio defnyddio gwely a brecwast y tu allan i'r sir a phrynu eiddo ychwanegol o

fewn y Fwrdeistref Sirol i helpu i ddiwallu anghenion ein cleientiaid.

Sut gall preswylwyr ein helpu:

- Ystyriwch ddod yn rhiant maeth.
- Annog pobl ifanc i gymryd rhan mewn digwyddiadau lleol a rhoi gwybod eu barn.
- Defnyddiwch ein parciau a'n mannau gwyrdd agored i gynnal neu wella eich iechyd corfforol a meddyliol.
- Rhannwch eich barn ar y pethau sy'n bwysig i chi drwy gymryd rhan mewn arolygon neu ymgynghoriadau'r Cyngor.
- Cysylltwch â'ch Cynghorydd lleol os oes angen mwy o wybodaeth arnoch am unrhyw beth.

Amcan 3 – Merthyr Tudful Diogel a Ffyniannus

Ar gyfer dwy flynedd y Cynllun hwn, fe wnaethom nodi pum cam gweithredu allweddol y byddem yn canolbwyntio arnynt i'n helpu i wneud cynnydd cadarnhaol yn erbyn yr amcan llesiant hwn.

Gweithred Allwedd
Datblygu a chyflwyno Cynllun Gwneud Lleoedd uchelgeisiol yng Nghanol Tref Merthyr Tudful;
Cynyddu cyfraddau gweithgarwch economaidd trwy weithgareddau partneriaeth; gan arwain at lefelau is o ddiweithdra ar draws y Fwrdeistref Sirol
Mynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol ar y cyd â phartneriaid perthnasol, gan ddefnyddio technegau gorfodi effeithiol
Gwella cyfleoedd cymorth busnes ledled Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful; hyrwyddo perchnogaeth busnes a pharatoi rhaglen ymgysylltu/llwybr i gael mynediad at gyfleoedd cychwynnol;
Parhau i ddatblygu Merthyr Tudful uchelgeisiol i ddenu buddsoddiad

Yr hyn y gwnaethom ganolbwyntio arno yn 2024/2025

- Gweithio gyda'r Bwrdd Canol Trefi newydd i gefnogi camau sy'n deillio o raglen Cynllun Tymor Hir Llywodraeth y DU ar gyfer Trefi.
- Gweithredu ac adolygu'n barhaus Cynllun Creu Lleoedd Canol Tref Merthyr Tudful erbyn Haf 2024.
- Datblygu llwybr i Fyfirwyr Coleg Merthyr Tudful symud ymlaen i Gyfleoedd Menter o fewn y Fwrdeistref Sirol.
- Cefnogi busnesau i ymgysylltu'n effeithiol â mentrau datgarboneiddio.
- Cychwyn rhaglenni newydd ar gyfer yr unigolion hynny sy'n cael eu dosbarthu fel "Is-gyflogedig".

Sut gall preswylwyr ein helpu:

- Prynu'n lleol gan fusnesau lleol, cefnogi busnesau lleol i fasnachu a chadw arian yn ein hardal leol.
- Os ydych chi'n rhedeg busnes lleol, meddyliwch am gynnal prentis i helpu i feithrin sgiliau ar gyfer y dyfodol.
- Cael mynediad at brosiectau Cyflogadwyedd am ddim y Cyngor i ennill y sgiliau a'r profiad y mae cyflogwyr yn chwilio amdanynt.
- Cymerwch gyfrifoldeb am eich ardal leol trwy roi gwybod am broblemau i'n helpu i ddeall yn well sut y gallwn helpu i ddatrys y rhain.
- Rhannwch eich barn ar y pethau sy'n bwysig i chi drwy gymryd rhan mewn arolygon neu ymgynghoriadau'r Cyngor.
- Cysylltwch â'ch Cynghorydd lleol os oes angen mwy o wybodaeth arnoch am unrhyw beth.

Amcan 4 – Merthyr Tudful Glân a Gwyrdd

Ar gyfer dwy flynedd y Cynllun hwn, fe wnaethom nodi pum cam gweithredu allweddol y byddem yn canolbwyntio arnynt i'n helpu i wneud cynnydd cadarnhaol yn erbyn yr amcan llesiant hwn.

Gweithred Allwedd
Cyflawni Cynllun Adfer Natur Merthyr Tudful
Cyflawni Cynllun Sero Net a gymeradwywyd gan y Cyngor
Sicrhau bod mannau gwyrdd yn hygyrch i'n preswylwyr i gefnogi eu hiechyd a'u lles
Cyrraedd targed Adfer Gwastraff Llywodraeth Cymru o 70%

Yr hyn y gwnaethom ganolbwyntio arno yn 2024/2025

- Cyflawni Cynllun Adfer Natur Merthyr Tudful - Canolbwyntio ar gyfathrebu ac ymgysylltu â'r cyhoedd i wella dealltwriaeth o'n cyfrifoldebau bioamrywiaeth.
- Cyflawni Cynllun Sero Net y Cyngor - Datblygu'r camau gweithredu o dan bob un o'r 6 thema.
- Sicrhau bod mannau gwyrdd yn hygyrch i'n trigolion i gefnogi eu hiechyd a'u lles - Adolygiad ar y cyd o'r Strategaeth Mannau Agored gan Cynllunio a Chefn Gwlad.
- Cyrraedd targed Adfer Gwastraff Llywodraeth Cymru o 70% - Canolbwyntio adnoddau ar gynyddu % yr aelwydydd sy'n ailgylchu gwastraff bwyd.

Sut gall preswylwyr ein helpu:

- Gwnewch yn siŵr eich bod yn aildddefnyddio neu'n ailgylchu i leihau gwastraff a rheoli ein hôl troed carbon yn well.
- Defnyddiwch ein parciau a'n mannau gwyrdd, agored i helpu pobl i reoli eu hiechyd a'u lles.
- Meddyliwch am sut y gallwch chi wneud eich cartref yn fwy effeithlon o ran ynni, gan arbed arian a helpu ein hamgylchedd.
- Ymfalchiwch yn ein tref trwy beidio â gollwng sbwriel, tipio anghyfreithlon a glanhau ar ôl eich ci.
- Rhannwch eich barn ar y pethau sy'n bwysig i chi drwy gymryd rhan mewn arolygon neu ymgynghoriadau'r Cyngor.
- Cysylltwch â'ch Cynghorydd lleol os oes angen mwy o wybodaeth arnoch am unrhyw beth.

	 Cymru Ffyniannus	 Cymru Wydn	 Cymru Iachach	 Cymru Fwy Cyfartal	 Cymru o Gymunedau Cydlynol	 Cymru o Ddiwylliant Bywiog a'r Gymraeg	 Cymru sy'n Gyfrifol yn Fyd-eang
Merthyr Tudful uchelgeisiol sy'n canolbwyntio ar ddysgu							
Merthyr Tudful Iachach							
Merthyr Tudful Diogel a Ffyniannus							
Merthyr Tudful Glân a Gwyrdd							

Mae'r siart uchod yn rhoi crynodeb byr o ble mae ein Amcanion Llesiant yn cyd-fynd yn bennaf â'r 7 nod llesiant cenedlaethol.

Er mwyn deall sut mae hyn yn gwneud gwahaniaeth, byddwn yn datblygu astudiaethau achos ac yn datblygu adroddiad hunanasesu corfforaethol blynyddol.

Rydym wedi diweddarau ein prosesau hunanwerthuso gwasanaeth ac yn eu defnyddio i ddatblygu cynlluniau gwasanaeth. Bydd hyn yn cefnogi sut rydym yn dadansoddi llwyddiant a meysydd i'w gwella. Bydd hyn yn bwydo i'n cynllun cyflawni blynyddol.

Rydym hefyd wedi diweddarau ein Polisi a'n Strategaeth Rheoli Risg Corfforaethol. Mae hyn wedi ein helpu i ddeall risg yn well ar lefel gorfforaethol a gwasanaeth. Bydd hyn hefyd yn llywio sut rydym yn gwerthuso ac yn cynllunio yn y dyfodol.

Cefnogi Cyflawni'r Cynllun

Er mwyn cyflawni'r ymrwymiadau yn y Cynllun Lles Corfforaethol hwn yn llwyddiannus, mae angen i ni barhau i ddatblygu fel sefydliad i barhau i fod yn gynaliadwy, cynyddu ein gwytnwch ac i sicrhau ein bod yn parhau i ymateb yn gadarnhaol i'r anghenion a nodwyd yn ein cymunedau. Er mwyn gwneud hyn, mae'n rhaid i ni edrych ar sut rydym yn defnyddio ein hadnoddau yn effeithiol, yn effeithlon ac yn economaidd.

Trwy edrych ar y meysydd gwasanaeth cymorth sylfaenol, byddwn yn ymdrechu i wneud hyn yn y ffyrdd canlynol.



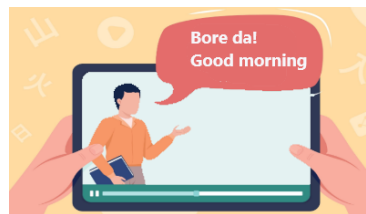
Dangosodd adborth o'n gweithgareddau ymgysylltu i ni fod trigolion eisiau ymwneud mwy â'r Cyngor. Er mwyn helpu hyn i ddigwydd, **byddwn yn gwella sut rydym yn ymgysylltu ac yn cyfathrebu â'n cymunedau a thros amser byddwn yn datblygu mwy o gyfleoedd i'w cynnwys**



Wrth weithio gyda'n trigolion a'r rhai sy'n gweithio ac yn ymweld â Merthyr Tudful, **byddwn yn parhau i ddatblygu diwylliant o amgylch gwasanaeth cwsmeriaid da** ac yn dangos ein gwerthoedd corfforaethol yn y ffordd rydyn ni'n



Sicrhau bod ein gwasanaethau a'n cynlluniau sy'n datblygu yn cael eu hadolygu ac yn cael eu herio i sicrhau eu bod yn parhau i gael eu cyfiawnhau ac yn bodloni anghenion a nodwyd; **byddwn yn parhau i ddatblygu a gwella ein prosesau llywodraethu a chraffu; cefnogi ein haelodau etholedig i gyflawni'r rhain a sicrhau ein bod yn cynnig cyfleoedd i bobl leol gymryd rhan.**



Byddwn **yn hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg** yn ein cymunedau ac yn cyfrannu at dargedau Llywodraeth Cymru o 1 miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.



Er mwyn ymateb i flaenoriaethau a heriau sy'n dod i'r amlwg, **byddwn yn defnyddio'r dechnoleg sydd ar gael i ni i drawsnewid ein gwasanaethau, gan wneud diwallu anghenion cymunedol yn fwy effeithiol a chefnogi'r Cyngor i ddod yn fwy cynaliadwy yn y dyfodol.**



Annual
Equality
Report
2022-2023



Cefnogi ein cymunedau a **hyrwyddo cyfle cyfartal** gan weithio i **ddeall a chael gwared ar y rhwystrau y mae pobl yn eu hwynebu wrth gael mynediad at ein gwasanaethau** a chreu gweithlu cynhwysol ac amrywiol, sy'n adlewyrchu'r cymunedau ym Merthyr Tudful.

Ariannu'r Cynllun

Mae Llywodraeth Leol yn parhau i wynebu heriau ariannol digynsail gyda chwyddiant yn fwy na'r lefelau o setliadau cyllid a ddarperir. Mae hyn wedi arwain at gostau benthyca uwch na'r disgwyl, costau byw a dyfarniadau cyflog. Rydym yn adrodd i'r Cabinet drwy gydol y flwyddyn ac yn gosod cyllideb gytbwys bob blwyddyn yn seiliedig ar ein setliad blyneddol o Lywodraeth Cymru a threth y Cyngor. Cyflwynir hyn gan y Gyfarwyddiaeth, fel y dangosir yn y tabl enghreifftiol isod ar gyfer 2024/25.

Gyfarwyddiaeth	£m	%
Addysg	62.8	39.1
Gwasanaethau Cymdeithasol	48.2	30.0
Economi a Diogelu'r Cyhoedd	9.6	6.0
Gwasanaethau Cymdogaeth	12.1	7.5
Llywodraethu ac Adnoddau	8.7	5.4
Costau Corfforaethol	19.4	12.0
Gwariant Net	160.8	100.0

Er y bydd blaenoriaethu gwasanaethau yn parhau yn ystod y Cynllun Corfforaethol, mae'n amlwg bod angen dull trawsnewidiol er mwyn cyflawni cynaliadwyedd ariannol hirdymor. Mae gwaith pellach yn cael ei wneud i ddatblygu dull tymor hwy. Mae'r dull trawsnewidiol tymor hwy hwn yn hanfodol i gynaliadwyedd ariannol y Cyngor, gan roi sicrwydd y gall y Cyngor ymateb i heriau yn y dyfodol. Bydd y cynllun trawsnewid yn sicrhau cyflawni'r cynllun lles corfforaethol hwn ac yn ein helpu i weithio'n fwy effeithiol, effeithlon ac economaidd.

Ein Edau Aur

Mae ein **Gweledigaeth a Rennir** yn nodi'r weledigaeth ar gyfer y Cyngor yn y cyd-destun rhanbarthol a chenedlaethol. Mae hyn yn cyd-fynd â'n 7 nod cenedlaethol, ynghyd â sut mae ein 4 amcan lles yn cyd-fynd â'n hamcanion lles rhanbarthol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (PSB).

Ein prif gynllun yw'r **Cynllun Lles Corfforaethol** hwn. Mae'n nodi beth rydyn ni'n mynd i'w wneud - ein hamcanion lles.

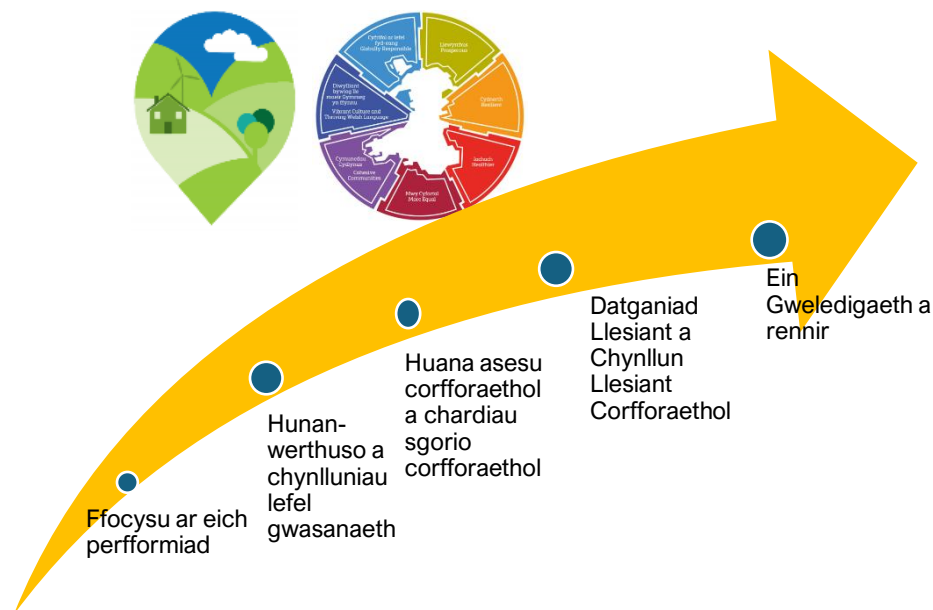
Mae ein **Datganiad Lles** yn cyd-fynd â'n Cynllun Lles Corfforaethol ac yn nodi **pam** rydym yn gwneud yr hyn rydyn ni'n ei wneud. Nid ydym yn mynd i wneud hyn ar ein pen ein hunain, rydym am gynnwys ein trigolion, busnesau, partneriaid, staff ac undebau llafur.

Ffurflen y Cabinet a'r Cyngor yw prif haen gwneud penderfyniadau lefel uchel y Cyngor.

Bob blwyddyn byddwn yn cynnal hunanwerthuso lefel gwasanaeth ac yn gosod cynlluniau gwasanaeth. Mae hyn yn golygu y gallwn nodi blaenoriaethau corfforaethol a gwirio ein bod yn gweithio ar lefel gwasanaeth i gyflawni cynllun corfforaethol ac amcanion lles.

Mae cynlluniau'r gweithlu yn caniatáu i bob adran o'r Cyngor nodi sut y bydd yn defnyddio ei adnoddau i gyflawni ei gynlluniau gwasanaeth ac yn ei dro i sicrhau canlyniadau lefel gorfforaethol gwell. Mae'r cynlluniau hyn yn parhau i ddatblygu ar ôl cymeradwyo ein [Strategaeth Sefydliad Iach](#); gan sicrhau aliniad clir â'r Cynllun Lles Corfforaethol hwn.

Mae hyn yn golygu bod '**edau euraidd**' trwy bopeth rydyn ni'n ei wneud. Mewn geiriau eraill, mae gan bob aelod o staff amcanion i gyflawni cynlluniau gwasanaeth, sydd yn ein tro yn ein helpu i gyflawni ein hamcanion lles i gyfrannu at ein nodau cenedlaethol.



Llywodraethu a Monitro Ein Pherfformiad

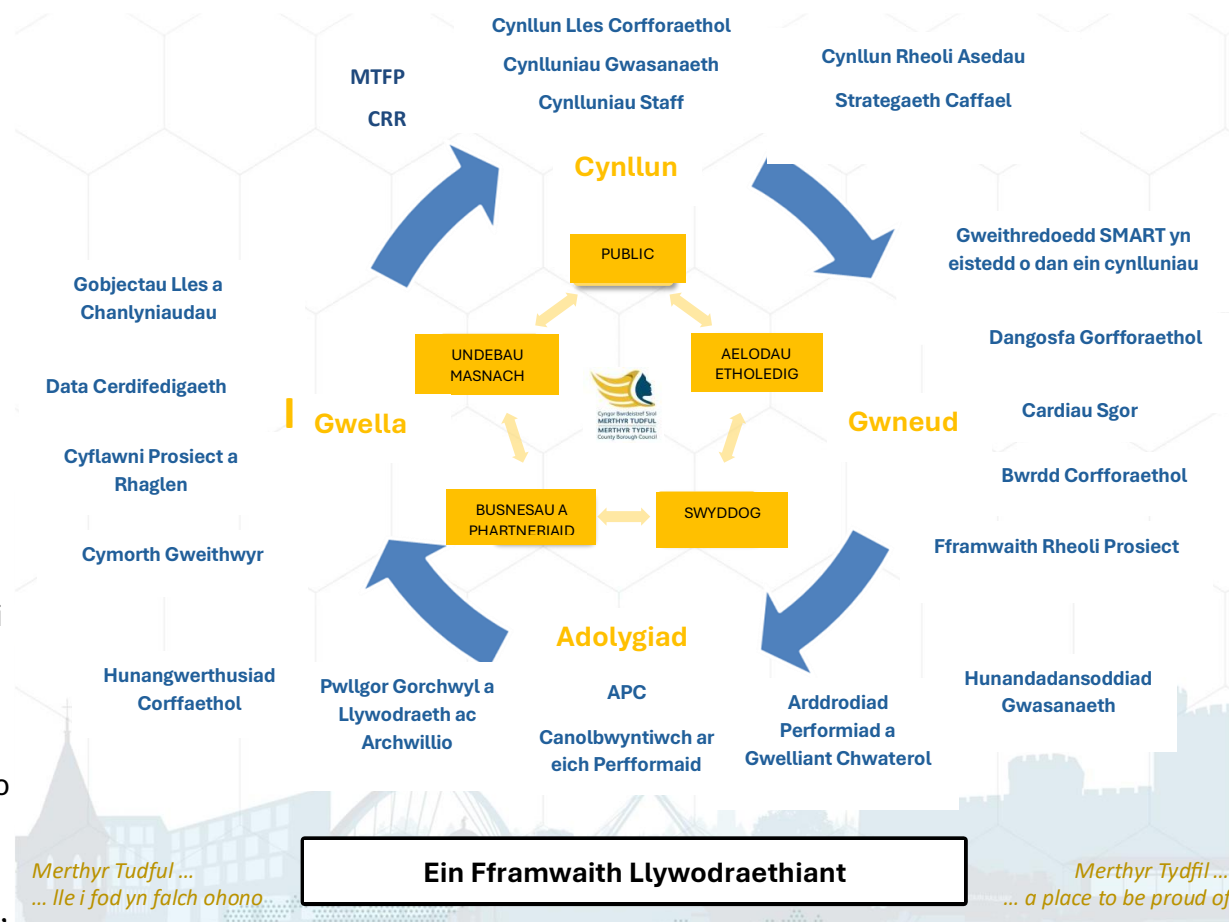
Rydym yn credu bod rheoli perfformiad effeithlon ac effeithiol yn hanfodol i atebolrwydd a chyflawni canlyniadau gwell i'n trigolion.

Rydym yn parhau i ddatblygu ein prosesau rheoli perfformiad a defnyddio data i'n galluogi i wneud penderfyniadau mwy gwybodus am yr hyn y mae'n rhaid i ni ei wneud i wella.

Yn ystod 2024/2025, rydym wedi cryfhau ein dealltwriaeth o berfformiad a llywodraethu ymhellach ar draws y Cyngor. Rydym wedi datblygu ein hunanwerthuso gwasanaeth a chynllunio gwasanaeth. Byddwn yn defnyddio hyn i ddatblygu ein cynllun cyflawni blynyddol a fydd yn nodi'r hyn sydd angen ei wella i gyflawni'r cynllun lles corfforaethol hwn yn well a'i wneud mewn ffordd effeithiol, effeithlon ac economaidd. Byddwn yn parhau i ddatblygu'r offer rydyn ni'n eu defnyddio i fesur a rheoli perfformiad.

Fel rhan o'n gwaith gwella perfformiad yn 2024/25, rydym wedi datblygu Strategaeth Ddigidol (sydd hefyd yn cynnwys ein dulliau o ymdrin â Data). Rydym yn parhau i adolygu cyflawni'r cynllun hwn a sut y gellir adrodd am hyn orau gan ddefnyddio ein fframwaith llywodraethu. Mae hyn yn ein helpu i ddefnyddio ein systemau a'n prosesau yn gyson ar draws y Cyngor. Yn 2025/26 byddwn yn cyflwyno adroddiadau chwarterol i'r Cabinet. Bydd hyn yn cynnwys data a gwybodaeth perfformiad, cyllid a risg.

Rydym yn parhau i ganolbwyntio ar wella canlyniadau i'n trigolion ac ar ddeall yr effaith y mae ein gwasanaethau yn ei chael gan fod yn rhaid i hyn barhau i fod wrth wraidd yr hyn rydyn ni, fel Cyngor, yn ei wneud.



Sut mae'r Cynllun yn cysylltu â'n Strategaethau Corfforaethol Allweddol eraill?

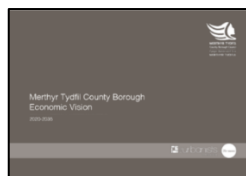
Wrth ddatblygu'r Cynllun Lles Corfforaethol, gwnaethom sicrhau bod y ffocws yn gysylltiedig â strategaethau allweddol eraill y Cyngor. Gallwch ddarganfod mwy am y strategaethau hyn trwy glicio ar y delweddau isod.



**Cynllun Datblygu Lleol
Amnewid**



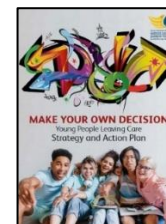
**Codi dyheadau, codi
safonau**



**Gweledigaeth Economaidd
15 Mlynedd**



**Cynllun
Datgarboneiddio**



**Strategaeth Pobl
Ifanc sy'n Gadael
Gofal**



**Strategaeth y
Rhaglen Cymorth Tai**



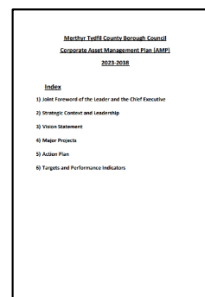
**Cynllun Adfer Natur
Merthyr Tudful**



**Cynllun Partneriaeth y
Blynyddoedd Cynnar**



**Strategaeth Cyfathrebu ac
Ymgysylltu**



**Cynllun Rheoli
Asedau Corfforaethol**



**Strategaeth Sefydliad
Iach**



**Strategaeth y
Gymraeg**

Allwedd:



Merthyr Tudful uchelgeisiol



Merthyr Tudful Iachach



Merthyr Tudful Diogel a Ffyniannus



Merthyr Tudful Glân a Gwyrdd

Deddfwriaeth Allweddol



Mae Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff cyhoeddus weithio'n well gyda'i gilydd a chymunedau drwy gymryd rhan a thrwy gymryd dull cydweithredol. Mae hyn yn fwyfwy pwysig i gwrdd â'r heriau sy'n ein hwynebu.

Cyflwynodd y Ddeddf 7 nod lles cenedlaethol – mae'r rhain yn dangos y math o Gymru yr ydym ei eisiau. Gyda'i gilydd, mae'r 7 nod lles cenedlaethol yn darparu gweledigaeth a rennir i'r gyrff cyhoeddus yng Nghymru weithio tuag atynt.

Rhaid i bob corff cyhoeddus dystio sut maent wedi defnyddio datblygu cynaliadwy fel eu prif egwyddor drefnu. Mae dilyn y ffyrdd hyn o weithio yn cynnig cyfle enfawr i wneud newid cadarnhaol hirhoedlog i genedlaethau'r presennol a'r dyfodol.

I ddarganfod mwy, cliciwch [yma](#)



Local Government Act 2000

2000 CHAPTER 22

An Act to make provision with respect to the functions and procedures of local authorities and provision with respect to local authority elections; to make provision with respect to grants and housing benefit in respect of certain welfare services; to amend section 29 of the Children Act 1989; and for connected purposes.

[28th July 2000]

Pasiwyd Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 ('y Ddeddf') gan Senedd Cymru ar 18 Tachwedd 2020. Derbyniodd Gydsyniad Brenhinol ar 20 Ionawr 2021.

Mae'r Ddeddf yn ceisio diwygio a chryfhau atebolrwydd, perfformiad a thryloywder llywodraeth leol, ac yn gosod dyletswyddau newydd ar brif gynghorau i hyrwyddo cyfranogiad y cyhoedd mewn democratiaeth leol. Mae Llywodraeth Cymru hefyd yn rhagweld y bydd rhai o'r darpariaethau o fewn y Ddeddf yn annog mwy o amrywiaeth mewn llywodraeth leol.

I ddarganfod mwy, cliciwch [yma](#)



O 31 Mawrth 2021 ymlaen; mae'n ofynnol i bob corff cyhoeddus ymateb i Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol newydd.

Mae'r ddyletswydd hon yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff cyhoeddus fanteisio ar bob cyfle i wella canlyniadau i bobl yr effeithir arnynt gan anfantais economaidd-gymdeithasol. Nid yw'n faich ychwanegol, mae'n ein helpu i fodloni'r rhwymedigaethau sydd gennym eisoes; ac mae'n caniatáu i gyrff cyhoeddus sy'n gwneud **penderfyniadau strategol** (megis pan fyddwn yn penderfynu ar flaenoriaethau, gosod amcanion ac ati) ganolbwyntio ar yr effeithiau ar bobl ar incwm isel h.y. unrhyw un sy'n byw mewn amgylchiadau cymdeithasol ac economaidd llai ffafriol nag eraill yn yr un gymdeithas. Mae'n edrych ar incwm isel; tlodi incwm; cyfoeth isel/dim cyfoeth, amddifadedd ardal, cefndir economaidd-gymdeithasol ac ati.

I ddarganfod mwy, cliciwch [yma](#)

Rhestr termau

Amcan lles	Mae'r Amcanion Llesiant yn nodi'r hyn yr ydym yn credu sydd angen digwydd yn lleol i helpu i wella lles pobl Merthyr Tudful a chyflawni'r Nodau Lles cenedlaethol. Mae gan CBSMT 4 amcan llesiant.	Nod Lles	Mae'r 7 nod lles yn dangos y math o Gymru yr ydym am ei gweld. Gyda'i gilydd maent yn darparu gweledigaeth a rennir i'r cyrff cyhoeddus yng Nghymru weithio tuag ato.
Yr egwyddor datblygu cynaliadwy (5 ffordd o weithio)	Mae 5 peth y mae angen i gyrff cyhoeddus feddwl amdanynt i ddangos y gallant weithio gyda'i gilydd yn well, osgoi ailadrodd camgymeriadau'r gorffennol a mynd i'r afael â rhai o'r heriau hirdymor yr ydym yn eu hwynebu. Cyfeirir at hyn yn aml fel yr egwyddor datblygu cynaliadwy.	Hirdymor	Pwysigrwydd cydbwyso anghenion tymor byr gyda'r angen i ddiogelu'r gallu i ddiwallu anghenion hirdymor hefyd.
Ataliad	Sut y gall gweithredu i atal problemau rhag digwydd neu waethygu helpu cyrff cyhoeddus i gyflawni eu hamcanion.	Integreiddiad	Ystyried sut y gall amcanion y corff cyhoeddus effeithio ar bob un o'r nodau llesiant, ar eu hamcanion eraill, neu ar amcanion cyrff cyhoeddus eraill.
Cydweithio	Gweithredu mewn cydweithrediad ag unrhyw berson arall (neu wahanol rannau o'r corff ei hun) a allai helpu'r corff i gyflawni ei amcanion lles.	Cyfranogiad	Pwysigrwydd cynnwys pobl sydd â diddordeb mewn cyflawni'r nodau lles a sicrhau bod y bobl hynny yn adlewyrchu amrywiaeth yr ardal y mae'r corff yn ei wasanaethu.
Cynllun Ariannol Tymor Canolig	Cynllun i gydbwyso goblygiadau ariannol amcanion a pholisïau yn erbyn cyfyngiadau mewn adnoddau, sy'n darparu sylfaen ariannol ar gyfer gwneud penderfyniadau, i sicrhau cynaliadwyedd ariannol dros y tymor canolig (5 mlynedd).		

Cysylltu â ni

Diolch am gymryd amser i ddarllen ein Cynllun Lles Corfforaethol. Os hoffech fwy o wybodaeth; Cysylltwch â ni gan ddefnyddio unrhyw un o'r opsiynau isod:

Cyfryngau cymdeithasol

Cadwch i fyny â'r holl newyddion, digwyddiadau a gwybodaeth ddiweddaraf gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful.



Gallwch 'hoffi' Cyngor Merthyr Tudful ar Facebook – gallwch ddod o hyd i ni drwy chwilio am **MerthyrCBC**

Ffôn 01685 725000

E-bost Policy&Improvement@merthyr.gov.uk

Ffyrdd o gysylltu:

Trwy ein gwefan:	www.merthyr.gov.uk
Trwy Facebook:	Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful
Trwy sylw:	Gadael sylw
Trwy gŵyn:	Cwynion
Trwy eich Cynghorydd lleol:	Dewch o hyd i'ch Cynghorydd
Ymunwch â'n Panel Dinasyddion:	Panel Dinasyddion